

INWENTARZ ARCHIWUM ADAMA KOSSOWSKIEGO

Główna część archiwum Adama Kossowskiego z okresu pobytu na emigracji, znajduje się w Archiwum Muzeum Victorii i Alberta (sekcji *Archive of Art and Design*). Zostało tam zdeponowane przez Stefanię Kossowską w roku 1991/1992, wespół z częścią szkicowników i dokumentów warsztatowych. Z inicjatywą pozyskania archiwum wyszło londyńskie Victoria & Albert Museum, krótko po ukazaniu się albumu-biografii *Adam Kossowski. Murals and Paintings*. Spuścizna malarza w V&A Museum składa się z dwóch głównych części: archiwum osobistego, zawierającego dokumenty i świadectwa pobytu w Rosji sowieckiej, dokumentów osobisty, dotyczących rodziny oraz korespondencji, oraz bardzo szczegółowej i kompletnej dokumentacji działalności artystycznej, zawierającej fotografie wielkiej liczby prac malarskich i ceramicznych. Materiały w londyńskim muzeum są uporządkowane.

Materiały archiwalne znajdujące się w Toruniu są w całości darem Stefani Kossowskiej i zostały przekazane do Archiwum Emigracji w kilku transportach. Pierwsze prace znalazły się w Toruniu już w 1994 roku, wespół z archiwum „Wiadomości”, przywiezionym z Londynu dzięki wsparciu Fundacji z Brzezia Lanckorońskich. W roku 2000, po likwidacji mieszkania, przy 49 Chesilton Rd., Kossowska przeniosła się do Domu Spokojnej Starości „Antokol” i wówczas Archiwum Emigracji otrzymało resztę materiałów.

Sygn. AE/AKOS/I

Materiały do biografii – teksty o A. Kossowskim

1. Z. Ruszkowski, *O Adamie*, 6 k. mps; J. Faczyński, *Sztuka religijna A. Kossowskiego*, 4 k, mps; S. Frenkiel, *Adam Kossowski a sztuka sakralna Anglii*, 7 k., mps;
2. Notki biograficzne o A. Kossowskim – język polski i język angielski
3. Korespondencja – kondolencje do Stefani Kossowskiej po śmierci A. Kossowskiego, 1986;
4. Świadectwo ucznia klasy czwartej Państwowego I Gimnazjum w Nowym Sączu, 1918/19; zawiadomienie szkolne Adama Kossowskiego Szkoły ludowej czteroklasowej męskiej im. Staszica w Nowym Sączu – klasa pierwsza, 1911/12, 29 czerwca 1912; półroczny wykaz cenzur w roku szkolnym 1915/16 C. K. gimnazjum pierwszego w Nowym Sączu ucznia klasy pierwszej B, 29 stycznia 1916;
5. Fotografie z żoną Stefanią i przyjaciółmi, różne lata, 13 fot.
6. Fotografie różnych prac, 9 fot;
7. *Adam Kossowski, tegoroczny laureat nagrody Fundacji im. Alfreda Jurzykowskiego*, „Wiadomości”, 1971 nr 13/15 (1304/1306), s. 7; [Nota], *Wiadomości*, 1957 nr 12(573), s. 6; *Nigdy człowiek wojny nie uratował życia tylu ludzi*, *Wiadomości*, 1970 nr 1266, s. 3.

Sygn. AE/AKOS/II

Materiały do twórczości

1. St. Frenkiel, *Książka o Adamie Kossowskim*, *Kultura*, 1991, nr 12/531, s. 143-145; JM, *Na kanwie książki o Adamie Kossowskim*, *Inspiracje*, 1998 nr 2(50), s. 22-24; S. S. Nicieja, *Adam Kossowski – Artifex Dei*, [w:] *Człowiek i Kościół w dziejach*, Opole 1999, s. 267-277; T. Chrzanowski, *Adam Kossowski*, *Tygodnik Powszechny*, nr 44, 1 XI 1987, s. 7; P. Kądziała, *Wspomnienie o Adamie Kossowskim (1905–1986)*, *Przegląd Katolicki*,

- 1987 nr 18, s. 6; J. Kossakowski, *Mistrz sakralnej ceramiki – Adam Kossowski*, Słowo Powszechne, nr 279/280, 24 – 30 XII 1991, s. 5; L. Lameński, *O polskiej sztuce religijnej*, „Kresy”, nr 14/1993, s. 189-192.
2. H. Gotlib, *Wystawa Artystów Narodów Sprzymierzonych*, „Wiadomości Polskie” 1942 Nr 24; *Malarze polscy w wielkiej Brytanii*, „Polska Walcząca”, 1943 nr 38; *Pracownia malarska w Londynie*, „Dziennik Polski”, 1943 nr 1031; *Związek Artystów Plastyków*, „Dziennik Polski”, 1943 nr 1059; mc, *Rozmowy plastyków*, „Orzeł Biały”, 1959 nr 17; *Wystawa malarzy polskich*, „Polska Walcząca”, 1944 nr 6(204); (n), *Polskie życie kulturalne. Z „Remanentów” ubiegłego roku*, „Orzeł Biały”, 1961 nr 1; S. Arvay, *Polacy w Wielkiej Brytanii. Malarstwo, grafika, rzeźba*, „Kalendarz Dziennika Polskiego i Dziennika Żołnierza”, 1953, s. 52-53;
 3. A. Drwęska, *Przegląd polskich wystaw w Londynie*, „Orzeł Biały”, 17 V 1952, nr 20 (515), s. 3; T. Terlecki, *Wystawa A. Kossowskiego*, „Dziennik Polski i Dziennik Żołnierza”, 24 VI 1944, s.3; A. Drwęska, *Nowa ceramika Adama Kossowskiego*, „Tydzień Polski”, 26 XI 1966, s. 3; H. Heinsdorf, *Angielski kościół i polscy artyści*, „Tydzień Polski”, nr 22, 30V1964, s. 4;

Sygn. AE/AKOS/III

Materiały do twórczości

1. T. Terlecki, *Adam Kossowski (1905 – 1986)*, Dziennik Polski i Dziennik Żołnierza, 23 IV 1986 r., s. 3; tegoż, *Kossowski of Aylesford*, Wiadomości, nr 336/337 1952, s.4; tegoż, *Wystawa A. Kossowskiego*, Dziennik Polski i Dziennik Żołnierza, 24 VI 1944, s. 3; A. M. Borkowski, *Pustka pełna nadziei*, Tydzień Polski, nr 14/1999, s.7; Z. Racięski, *Adam Kossowski – artysta w służbie Boga*, Przegląd Polski, 1 maja 1986, s. 6-7, 11; T. Terlecki, *Kossowski wrócił do Aylesfordu*, Przegląd Polski, 11 IX 1986, s. 8-9, 15.
2. B. Michałowska, *Religious art.*, News and Reviews. The London Guide, 29 Dec 1951, b. s.; M. Bohusz – Szyszko, *Malarstwo religijne Adama Kossowskiego*, [w:] tegoż, *O Sztuce*. Londyn 1982, s. 225-226; A. M. Borkowski, *Pustka pełna nadziei*, Tydzień Polski, nr 14/1999, s. 7.
3. *A Polish Artist*, The Messenger, June 1956, s.20; A. Jones, *Aylesford blooms after 300 years*, Periscope, 16.VII.1965; J. H. Sephton, *The Friars, Aylesford*, Aylesford 1999; B. Little, *Abbeys and Priors in England and Wales*. London 1979, s. 170; W. McGreal Ocar, *The history of the Friars, Aylesford*, Norwich 1998; *Ehhibition of Polish Art., March – April 1945, Castle Museum and Art Gallery Norwich*; L. M., *3 Ceramic Artists*, [w:] *Pottery and Glass*, December 1948, s. 33 –36;

Sygn. AE/AKOS/IV

Materiały do twórczości

1. Poli Stuart, *Study of the life and work of Adam Kossowski* (extended essay, a shortened version), ksero, k. 10
2. Materiały o twórczości A. Kossowskiego – *The Yoyful Mysteries*, wycinek, 3 s.
3. Artykuły o Adamie Kossowskim 1945, 1998 („Art Notes” 1945 vol. IX nr 2 s. 18-21 – Religious Peintings and Drawings Exhibition at the Leger Galleries; „Inspiracje” 1998 nr 2(50) – Jan Szlaga, *Wizja królestwa Bożego jako osnowa teologii Apokalipsy* (s. 4-6, 17); JM, *Sztuka i afirmacja wiary* (22-24); Słowo i obraz (s. 28)

Sygn. AE/AKOS/V

Materiały do twórczości

1. Artykuły w prasie o A. Kossowskim: J. W. Sienkiewicz, *Adama Kossowskiego podróż przez dwadzieścia stuleci historii Anglii*, cz. 1-3, Tydzień Polski, 2011 nr z 11, 17 i 24 lipca (kserokopie); K. Masłoń, rec. Książki M.E. Cybulskiej, *W moich oczach* (wycinek); *Uroczystości karmelickie z Aylesford*, Dziennik Polski i Dziennik Żołnierza, 1951 nr z 21 lipca (kserokopia); *Rozmowa z Adamem Kossowskim*, Dodatek Tygodniowy „Ostatnich Wiadomości” (Annheim), 1954 nr 30(296), s.1-2)
2. A. Milner, *Adam Kossowski i jego prace*, Gazeta Niedzielną, 1956 nr z 10 czerwca; J. Husiatycka, *W telewizji o Admie Kossowskim* (wycinek); (ang.), *Nowy sukces Adama Kossowskiego*, Tydzień Polski, 1966 nr z 7 września; L. Lamański, *O polskiej sztuce religijnej*, Kresy, 1999 nr 14, s. 189-192;
3. Z. M. Groszek, *Wspomnienia z pobytu w więzieniu i łagrach sowieckich wspólnie z A. Kossowskim, 1939-1942*, k. 6

Sygn. AE/AKOS/VI

Materiały do twórczości

1. (agn.), *Nowy sukces Adama Kossowskiego*, Tydzień Polski 1966 nr 38; [Kossowski Adam], *Imponujący dorobek polskiego artysty. Rozmowa z Adamem Kossowskim, laureatem nagrody Fundacji imienia Alfreda Jurzykowskiego, rozmawiał Janusz Kowalewski*, Tydzień Polski 1971 nr 12 (z 20 marca); Cybulska Maja Elżbieta, *Ziemskie i boskie*, Tydzień Polski 1991 nr 43 (Cykl: W moich oczach); Drwęska Alicja, *Nowa Ceramika Adama Kossowskiego*, Tydzień Polski 1966 nr 48 (z 26 listopada)
2. Drwęska Alicja, *Obrazy i ceramika Kossowskiego*, Dziennik Polski 1952(?) nr z 2 maja; Faczyński Jerzy, *Sztuka Religijna Adama Kossowskiego*, mps, Liverpool 27 lipca 1970(?); Frenkiel Stanisław, „*Si vis monumentum...*”, Tydzień Polski 1986 nr z 13 września; Hinsdorf Helena, *Angielski Kościół i polscy artyści [Adam Kossowski]*, Tydzień Polski 1964 nr 22
3. Nicieja Stanisław Sławomir, *Adam Kossowski – artifex dei. Cz. I: Freski i gwasze syberyjskie*, Tydzień Polski 1992 nr 8 (z 22 lutego); Nicieja Stanisław Sławomir, *Adam Kossowski – artifex dei. Cz. II: Fenomen Aylesfordu*, Tydzień Polski 1992 nr 9 (z 29 lutego); Terlecki Tymon, *Adam Kossowski (1905-1986)*, Dziennik Polski 1986 nr z 23 kwietnia
4. Terlecki Tymon, *Kossowski wrócił do Aylesfordu*, Przegląd Polski (New York) 1986 nr z 11 września; Terlecki Tymon, *Kossowski*, Wiadomości 1952 nr 36/37 (336/337)

Sygn. AE/AKOS/VII

Materiały do twórczości

1. T. Terlecki, *Kossowski of Aylesford*, w: tegoż, *Szukanie równowagi: szkice literackie i publicystyczne*, Londyn 1985, s. 253-263;
2. Magdalena Szwejka, *Życie i twórczość 1905-1986*, Toruń 2004, mps (praca magisterska pod kierunkiem prof. K. Pomiana)
3. *Adam Kossowski: murals and paintings*, oprac. T. Terlecki. London 1990, 127 s.: il.

4. „The world's masters” Daumier 1929. Art. *Portrait cartoonist illustrations drawings*. London 1929

Sygn. AE/AKOS/VIII

Teksty własne A. Kossowskiego

1. A. Kossowski, *Co nas łączy*, k. 4, mps; tegoż, *Leonard Pękałski [wspomnienie]*, k. 6, mps;
2. *Szkicownik: szkocki i pierwszy rok w Londynie (z opisem zwolnienia z lagrów)*, k. 13, mps (kserokopia);
3. *Wołanie o program [dla artystów plastyków]*, k. 5, mps

Sygn. AE/AKOS/IX

Teksty własne A. Kossowskiego

1. A. Kossowski, *Drohojowski i lakiernicy*, *Wiadomości*, 1972 nr 1394/1395, s. 10; tegoż, *Wołanie o program*, *Wiadomości*, nr 2, 13 X b.r., s.2; tegoż, *Wiara maluczkich i katolicyzm intelektualny*, *Wiadomości*, nr 45/293, s. 4;
2. A. Kossowski, *O niezależność sztuki*, *Wiadomości*, nr 2/1946, s. 1; tegoż, *Błędy, których się nie widzi*, *Wiadomości*, nr 515/1956, s.6; tegoż, *Co zrobić z arrasami*, *Wiadomości*, nr 464/1972, s. 10; *Prawda o życiu artystów w Polsce*, *Dziennik Polski i Dziennik Żołnierza*, 19.XI.1945, b. s.; tegoż, *Publiczność a sztuka nowoczesna*, *ibidem*, 16 luty 1945, b. s.;
3. A. Kossowski, *Felicjan Kowarski*, [w:] *Straty kultury polskiej, 1939 – 1944*, t. 1. Glasgow 1945, s. 399-412.
4. *Reminiscences in paint* by Adam Kossowski, in: *Solidier's Journey*, k. 6

Sygn. AE/AKOS/X

Wystawy – dokumentacja

1. Adam Kossowski. *Solidier's Journey*, 1945;
2. *Polska plastyka emigracyjna ze zbiorów Muzeum Archidiecezji Warszawskiej, Warszawa 20 lutego – 7 kwietnia 1990 r.*, 2 egz. katalogu
3. *Adam Kossowski – paintings, ceramics, sgraffito, drawings [wystawa]*, *The Ashley Gallery 29 grudnia 1951*, 2 egz. folderów + informacja w prasie

Sygn. AE/AKOS/XI

Wystawy – dokumentacja

1. Adam Kossowski: murals and paintings – płyta CD z reprodukcjami prac artysty
2. Katalog obrazów grupy „Pryzmat”, Salon 35, 30 X-19 XI 1938, Poznań, Plac Wolności 4

Sygn. AE/AKOS/XII

Prace własne w druku

1. Luźne rysunki z gazet, k. 18
2. Jules Verne, *Wół i osioł u żłóbka*, Toruń 1992;

3. „Mosaic: A Journal for the Comparative Study of Literature and Ideas”, Published by the University of Manitoba Press, VIII/3: The Literature of exile, 1975
4. *St. Aidan's east action. The Church and its art.*, [b. d.];

Sygn. AE/AKOS/XIII

Prace własne w druku

1. „Poradnik Świetlicowy” 1943 nr 33; „Poradnik Świetlicowy” 1945 nr 59 (2 egz.); 1946 nr 72 (2 egz.)
2. Teksty i rysunki w czasopismach (Nowa Polska, 1944, 3 egz.;
3. Dziennik Polski i Dziennik Żołnierza, 1945, 1946; The Catholic Herald, 1953;

Sygn. AE/AKOS/XIV

Materiały o Aylesford (biuletyny, przewodniki)

1. *Image of Carmel. The Art of Aylesford*. Aylesford 1974; I. Conlay, *Art*, Catholic Herald, 13 Nov 1964, s.7; taż, *Where serving God is a joyful thing. Space and colour at. E. Acton*, Catholic Herald, 28 Jul 1961; taż, *Downside Abbey's New Shrine*, Catholic Herald, 8 March 1957; taż, *Biggest Ceramic in England*, Catholic Herald, September 1963; S. Hunter, *An exhibition of Catholic Art*, The Tablet, 4 October 1947, s. 219;
2. *Catholic Artist and Catholic Art*, The Tablet, 29 January 1949, s. 74; *Ceramic for Downside*, The Tablet, 28 April 1956, s. 396; *Cardiff Cathedral*, The Tablet, 28 February 1959, s. 202;
3. W. McGreal OCarm, *The History of the Friars, Aylesford*, Aylesford Priory and Jarrold Publishing, Norwich 1998, s. 41; *The Friars, Aylesford*, James H. Sephton, Aylesford 1999, s.67; *Pilgrim's Newsletter, Aylesford*, nr 93, April 1968, s. 2; *Image of Carmel. The Art of Aylesford*. Published by the Carmelite Fathers of Aylesford 1974, s. 5-7;

Sygn. AE/AKOS/XV

Prace własne w druku: ilustracje do „Wiadomości”

1. „Wiadomości” 1952 nr 51/52; „Wiadomości” 1955 nr 43; „Wiadomości” 1955 nr 45; „Wiadomości” 1955 nr 46; „Wiadomości” 1956 nr 45; „Wiadomości” 1956 nr 46; „Wiadomości” 1956 nr 48;

Sygn. AE/AKOS/XVI

Prace własne w druku: ilustracje do „Wiadomości”

1. „Wiadomości” 1956 nr 50; „Wiadomości” 1957 nr 12; „Wiadomości” 1958 nr 14/15; „Wiadomości” 1958 nr 32; „Wiadomości” 1970 nr 12/13; „Wiadomości” 1971 nr 13/15; „Wiadomości” 1972 nr 51/52; „Wiadomości” 1974 nr 17;

Sygn. AE/AKOS/XVII

Prace własne w druku: ilustracje do „Wiadomości”

1. „Wiadomości” 1974 nr 25; „Wiadomości” 1979 nr 21; „Wiadomości” 1980 nr 3; „Wiadomości” 1980 nr 14; „Wiadomości” 1981 nr 3;

Sygn. AE/AKOS/XVIII

Dokumentacji działalności artystycznej

1. Fotografie prac A. Kossowskiego, 10 k.
2. Fotografie prac A. Kossowskiego, 11 k.
3. Fotografie prac A. Kossowskiego, 10 k.
4. Fotografie prac A. Kossowskiego, 10 k.
5. Fotografie prac A. Kossowskiego, 12 k.

Sygn. AE/AKOS/XIX

Dokumentacja działalności artystycznej

1. Fotografie prac A. Kossowskiego, 10 k.
2. Fotografie prac A. Kossowskiego, 10 k.
3. Fotografie prac A. Kossowskiego, 10 k.
4. Fotografie prac A. Kossowskiego, 10 k.
5. Fotografie prac A. Kossowskiego, 14 k.

Sygn. AE/AKOS/XX

Materiały warsztatowe

1. Fotografie obrazów, szkiców, grafik itp., w tym wycięte z gazet, 6 k.;
2. Fotografie obrazów, szkiców, grafik itp., w tym wycięte z gazet, 11 k.;
3. Fotografie obrazów, szkiców, grafik itp., w tym wycięte z gazet, 3 k.;
4. Fotografie obrazów, szkiców, grafik itp., w tym wycięte z gazet, 9 k.;
5. Fotografie obrazów, szkiców, grafik itp., w tym wycięte z gazet, 11 k.;
6. Fotografie obrazów, szkiców, grafik itp., w tym wycięte z gazet, 10 k.;

Sygn. AE/AKOS/XXI

Materiały warsztatowe, książki, czasopisma

1. Druki zwarte, niekompletne, 12 tomów

Sygn. AE/AKOS/XXII

Materiały warsztatowe, książki, czasopisma

1. Druki zwarte, 9 tomów

Sygn. AE/AKOS/XXIII

Materiały warsztatowe, książki, czasopisma

1. Czasopisma i biuletyny, 6 tomów.

Sygn. AE/AKOS/XXIV

Materiały warsztatowe, książki, czasopisma

1. Karty pocztowe różne, 76 sztuk

Sygn. AE/AKOS/XXV

Narzędzia warsztatu graficznego i rzeźbiarskiego; pędzle

1. Narzędzia, 31 sztuk;
2. Pędzle, 17 sztuk;